

Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku

***GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA GMINY PRUCHNIK
NA LATA 2024-2030***

Pruchnik, 2024 rok

Spis treści:

1. Wprowadzenie	3
2. Podstawa prawna i merytoryczna programu	5
3. Przemoc domowa - opis zjawiska.....	5
4. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Pruchnik.....	11
5. Analiza SWOT.....	15
6. Potencjał instytucjonalny.....	16
7. Potencjał w sferze zasobów ludzkich.....	17
8. Planowane działania w Programie.....	17
9. Realizatorzy Programu	26
10. Adresaci programu.....	26
11. Przewidywane efekty realizacji programu.....	26
12. Obsługa Programu.....	27
13. Finansowanie monitoring, sprawozdawczość i ewaluacja.....	27
14. Postanowienia końcowe.....	27

1. Wprowadzenie

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Punktem wyjścia do opracowania programu jest analiza dotychczasowego stanu wiedzy na temat przemocy oraz dotychczasowe doświadczenie w zapobieganiu przemocy w rodzinie. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa zadania organów administracji rządowej oraz jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej został przygotowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruchniku i opracowany w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz minimalizowania jej negatywnych następstw w życiu lokalnego społeczeństwa. Jest to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań, mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy domowej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy jak również zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy. Program ten wyznacza główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, w celu skutecznego reagowania na to zjawisko. Potrzeba opracowania takiego dokumentu wynika nie tylko z przesłanek formalnych, ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie gminy Pruchnik. Przemoc domowa, ze względu na poważne skutki psychiczne, fizyczne, społeczne i wychowawcze, jakie doznają jej ofiary, jest jednym z najpoważniejszych, współczesnych problemów społecznych. Występuje we wszystkich kulturach i w równy sposób dotyka przedstawicieli różnych grup społecznych,

bez względu na ich status materialny, wykształcenie, wyznanie i miejsce zamieszkania. Rzeczywiste jej rozmiary są trudne do zmierzenia i stanowią podstawę wielu ludzkich tragedii, które z różnych powodów często nie zostają ujawniane i tym samym zgłaszane organom ścigania. Ze względu na specyfikę samego zjawiska, osobistą tragedię, cierpienie ofiar i wstyd przed otoczeniem, problem ten bywa często przemilczany przez same ofiary. Dramaty, które rozgrywają się nierzadko w czterech ścianach domów i mieszkań mają poważne konsekwencje dla wszystkich członków rodzin. Dotyczy to nie tylko ofiar i sprawców przemocy, ale również jej świadków, w tym małoletnich.

Niniejszy Program zawiera podstawy prawne działania, zasady działania, cel główny i cele szczegółowe, wymienia adresatów i realizatorów. Wskazane cele i działania Programu mają odpowiadać na potrzeby mieszkańców gminy Pruchnik w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. W części opisowej przedstawiono informacje na temat zjawiska przemocy domowej, przepisy prawne oraz programy odnoszące się do tego problemu. Wychodząc z założenia, że przemoc domowa nie jest tylko problemem indywidualnym lecz społecznym zakłada się w ramach Programu współpracę samorządu gminy m. in. z administracją rządową, organizacjami pozarządowymi, Sądem Rejonowym, Komisariatem Policji, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Służbą Kuratorską i placówkami oświatowymi.

Zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, jak również przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie kompetencji służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy i podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 jest skorelowany z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 oraz Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2030.

2. Podstawa prawna i merytoryczna programu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 poz. 1249 ze zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 poz. 901 ze zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151 t.j.)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 poz. 1426 ze zm.)
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 t.j.)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 t.j.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 t.j.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 poz. 37 t.j.)
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266, ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700, ze zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571 t.j.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 poz. 1870 t.j.)
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2024 – 2030,
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy,
- Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2030.

3. Przemoc domowa - opis zjawiska

➤ **Przemoc domowa** zgodnie z ustawą z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

➤ **Osoba doznająca przemocy domowej** to:

- a) małżonek, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępny, zstępny, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni,
- i) małoletni będący świadkiem przemocy domowej.

➤ **Osoba stosująca przemoc domową** to pełnoletni, który dopuszcza się przemocy domowej.

➤ **Świadek przemocy domowej** to osoba, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Należy pamiętać, że przemoc jest przestępstwem i jest ścigana na podstawie przepisów Kodeksu Karnego. Podstawowym przepisem prawa karnego materialnego, związanego z zagadnieniem przemocy w rodzinie jest art. 207 Kodeksu Karnego – znęcanie się. Przewiduje on karę za znęcanie się fizyczne i psychiczne nad osobą najbliższą, lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Przemoc domowa może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy statut materialny.

➤ **Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:**

1. **Jest intencjonalna** – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. **Siły są nierówne** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, tzn. ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy.
3. **Narusza prawa i dobra osobiste** – sprawca wykorzystując przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
4. **Powoduje cierpienie i ból** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

➤ **Cykle przemocy**

Dla zrozumienia, dlaczego tak trudno osobom doznającym przemocy zmienić swoją sytuację ważne jest, aby przyjrzeć się specyfice relacji między osobą stosującą przemoc a ofiarą. Zdecydowana większość ofiar nie doświadcza przemocy w sposób ciągły. Przemoc ma bowiem charakter cykliczny. Obecność tych cykli lepiej wyjaśnia proces wiktyimizacji osób doznających przemocy, a także pojawiający się w ich zachowaniu syndrom wyuczonej bezradności. W cyklu przemocy występują trzy niezależne fazy, zmienne pod względem swej intensywności i czasu trwania:

- **Faza narastającego napięcia** - jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Na tym etapie dochodzi do rozmaitych incydentów takich jak np. przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członków rodziny, używanie obraźliwych słów, poniżanie bliskiej osoby. Sprawca jest stale poirytowany i prowokuje kłótnie. Osoba, wobec której kierowana jest złość partnera stara się za wszelką cenę uspokoić sytuację zaspakajając żądania partnera i robiąc wszystko, by poprawić mu nastrój. Często sama obarcza się winą za jego zachowanie i dąży do zadośćuczynienia i uszczęśliwienia sprawcy. Przyczyny narastającego napięcia mogą tkwić poza rodziną, czasem są to błahostki, drobne nieporozumienia, które spiętrzają napięcie. Sytuacja staje się nie do zniesienia i pojawia się agresja.
- **Faza ostrej przemocy** - następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji. Czasami awanturę wywołuje sama ofiara, ponieważ nie może już wytrzymać narastającego napięcia i "chce żeby już było po wszystkim". W innych wypadkach gwałtowny atak wywołuje sprawca stawiając swojej ofierze żądania, których nie jest ona w stanie spełnić, na co on odpowiada agresją. Ta faza trwa stosunkowo krótko, ale może się zakończyć dramatycznie: pobiciem, uszkodzeniem ciała, a nawet śmiercią zaatakowanej osoby. W trakcie ataku ofiara robi wszystko, żeby ochronić siebie i uspokoić partnera. Zabiegi te jednak rzadko przynoszą pożądany skutek. Wraz z ustaniem aktu przemocy ofiara znajduje się w stanie szoku, nie chce uwierzyć w to, co się stało. Pojawia się u niej przerażenie, bezradność, poczucie wstydu, ale także złość, która powoduje, że najczęściej w tej fazie trwania przemocy osoby, które jej doznały decydują się na wezwanie pomocy i złożenie skargi. Jest to ostatni moment by przerwać cykl przemocy.
- **Faza miodowego miesiąca** - jest to faza skruchy ze strony sprawcy i okazywania miłości. Agresor usprawiedliwia swoje zachowanie, okazuje żal z powodu tego, co się stało i zaklina się, że to już się więcej nie powtórzy. Na nowo zdobywa zaufanie osoby, którą skrzywdził, staje się miły, uczynny. Ofiara wierzy w zapewnienia partnera, w to, że się zmienił, bo z całych sił pragnie,

żeby tak właśnie było i nawet, jeśli jeszcze niedawno gotowa była uciec czy złożyć skargę, teraz zostaje i wycofuje się z podejmowania działań przeciwko sprawcy.

➤ **Rodzaje przemocy:**

- **Fizyczna** - naruszanie nietykalności fizycznej.

Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.

- **Psychiczna** - naruszenie godności osobistej.

Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

- **Wykorzystywanie seksualne** - naruszenie intymności.

Przemoc seksualna polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu, np. wymuszanie współżycia, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.

- **Ekonomiczna** - naruszenie własności.

Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

- **Cyberprzemoc (przemoc elektroniczna)** – stosowanie przemocy poprzez: prześladowania, zastraszania, nękanie, wyśmiewanie innych osób z wykorzystywaniem Internetu i telefonu poprzez: SMS-y, e-mail-e, witryny internetowe, fora dyskusyjne, portale społecznościowe i inne.
- **Inne (np. zaniedbanie)** – ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Oznacza np.: brak zapewnienia jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokożenia podstawowych potrzeb: jak np. mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp. brak zaspokożenia potrzeb emocjonalnych takich jak np. potrzeba bezpieczeństwa, przynależności.

➤ **„Niebieska Karta” i działania Interdyscyplinarne**

Podjęmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową.

„Niebieska Karta” to procedura interwencji wobec przemocy domowej, która składa się z odpowiedniej dokumentacji i sposobu postępowania w przypadku stwierdzenia występowania przemocy. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Diagnostyczno – Pomocowych. Przedstawiciele tych podmiotów realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje przede wszystkim działania określone w niniejszym Programie. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w istotny sposób rozszerzyła zarówno definicję przemocy domowej, jak i krąg osób jej doznających. Utrzymując multiprofesjonalny charakter działań podejmowanych w sytuacji wystąpienia sygnałów mogących świadczyć o przemoc domowej. Wprowadziła również wyraźny podział zadań pomiędzy Zespołem Interdyscyplinarnym a Grupami Diagnostyczno - Pomocowymi, których

autonomia i poziom decyzyjności zostały wzmocnione. W skład Grup Diagnostyczno-Pomocowych obligatoryjnie wchodzi pracownicy socjalni i funkcjonariusze Policji - od ich decyzji zależy dalsza struktura grupy, którą można poszerzyć o uczestnictwo wielu profesjonalistów z różnych dziedzin.

4. Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Pruchnik

Oszacowanie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Pruchnik zostało przeprowadzone w oparciu o posiadane dane i statystyki, w tym dzięki prowadzonym procedurom „Niebieskie Karty”.

Trudno jest jednoznacznie określić wielkość zjawiska przemocy domowej w Gminie Pruchnik, gdyż wszelkie dane, jakie posiadają instytucje pokazują tylko część faktycznie występujących problemów. Dla zobrazowania skali zjawiska należy dokonać analizy problemów społecznych w gminie Pruchnik.

W związku z powyższym poniżej przedstawiono tabele wraz z danymi pozyskanymi m.in. z Urzędu Miasta w Pruchniku, z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruchniku, z Komisariatu Policji w Pruchniku, z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Jarosławiu oraz z Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku obrazujące skalę zjawisk problemów społecznych w gminie Pruchnik na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Tabela: Liczba mieszkańców Gminy Pruchnik w latach 2020-2023.

Lp.	Rok	Liczba mieszkańców Gminy Pruchnik		
		Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
1.	2020	9449	4750	4699
2.	2021	9427	4752	4675
3.	2022	9445	4768	4677
4.	2023	9509	4792	4717

Źródło: Urząd Miejski w Pruchniku

Tabela: Liczba spraw prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruchniku:

Lp.	Rok	Liczba spraw prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruchniku
-----	-----	---

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY PRUCHNIK NA LATA 2024 – 2030**

1.	2020	2
2.	2021	1
3.	2022	3
4.	2023	3

Źródło: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruchniku.

Tabela: Liczba interwencji i rodzin objętych monitoringiem przez funkcjonariuszy policji.

Lp.	Rok	Łączna liczba interwencji Policji na terenie gminy Pruchnik	Liczba przeprowadzonych interwencji w rodzinach z dziećmi	Liczba rodzin objętych monitoringiem „Niebieskie Karty”	Liczba rodzin z dziećmi objętych monitoringiem „Niebieskie Karty”
1.	2020	106	48	11	8
2.	2021	115	56	18	10
3.	2022	94	47	11	7
4.	2023	87	39	12	9

Źródło: Komisariat Policji w Pruchniku

Tabela: Liczba rodzin z terenu gminy Pruchnik objęta nadzorem kuratorów.

Lp.	Rok	Łączna liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora (dotyczy spraw karnych)	Liczba rodzin z dziećmi objętych nadzorem kuratora (dotyczy spraw rodzinnych)
1.	2020	11	5	6
2.	2021	16	8	8
3.	2022	17	10	7
4.	2023	22	14	8

Źródło: Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Jarosławiu.

Tabela: Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej OPS w Pruchniku.

Lp.	Rok	Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	2020	266	775

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY PRUCHNIK NA LATA 2024 – 2030**

2.	2021	226	604
3.	2022	231	638
4.	2023	230	540

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, opracowanie własne.

Tabela: Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz pracy socjalnej.

Lp.	Rok	Liczba rodzin i osób korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz pracy socjalnej		
		świadczenia pieniężne	świadczenia niepieniężne	praca socjalna
1.	2020	154	208	115
2.	2021	162	183	60
3.	2022	133	190	60
4.	2023	133	147	86

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, opracowanie własne.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Z analizy danych dotyczących rodzin objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku wynika, że do najczęstszych powodów przyznania pomocy należą:

- Ubóstwo;
- Bezrobocie;
- Niepełnosprawność;
- Długotrwała choroba;
- Alkoholizm;
- Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych;
- Przemoc.

Tabela: Ilość sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty - A”.

		Ilość sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty - A”
--	--	--

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY PRUCHNIK NA LATA 2024 – 2030**

Lp.	Rok	Ogółem:	Ośrodek Pomocy Społecznej	Policja	Przez Oświatę	Ochrona Zdrowia	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
1.	2020	11	1	10	-	-	-
2.	2021	18	-	18	-	-	-
3.	2022	13	2	10	1	-	-
4.	2023	12	1	11	-	-	-

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, opracowanie własne.

Tabela: Skala przemocy domowej oraz częstotliwość jej występowania w latach 2020–2023.

Rok	Liczba rodzin w których występuje zjawisko przemocy domowej	Częstotliwość zdarzeń przemocowych w ww. rodzinach		
		1 raz w roku	Od 2 do 5 razy w roku	6 razy w roku i więcej
2020	16	14	2	0
2021	22	21	1	0
2022	22	20	2	0
2023	13	5	6	2

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, opracowanie własne.

Jak wynika z powyższej tabeli inicjatorem działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” jest zazwyczaj Policja, a także w niektórych przypadkach Ośrodek Pomocy Społecznej. Należy podkreślić, że w formularzu „Niebieskie Karty- A” w większości przypadków zaznaczano, że sprawca przemocy działał pod wpływem alkoholu.

Zatem można wnioskować, że w Gminie Pruchnik zjawisko przemocy w rodzinie nierozzerwalnie łączy się z nadużywaniem bądź uzależnieniem od alkoholu. W nielicznych tylko przypadkach pojawiają się inne przesłanki. Głównymi sprawcami przemocy są mężczyźni, natomiast ofiarami przemocy domowej w głównej mierze są kobiety i dzieci jako świadkowie przemocy.

Działania planowane na lata 2024-2030 wynikają z analizy wcześniej opisanych zjawisk i wyników badań ogólnopolskich oraz z analizy danych z instytucji zaangażowanych w pomoc rodzinom z problemem przemocy: Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku, Komisariatu

Policji w Pruchniku i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pruchniku oraz Urzędu Miejskiego w Pruchniku.

5. Analiza SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim gmina dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin mieszkających na jej terenie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Duże doświadczenie w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym: w przypadku złożonych sytuacji problemowych; • Przeszkolona kadra instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej; • Znajomość środowiska lokalnego; • Gotowość do współpracy instytucji; • Dobrze układająca się współpraca ze szkołą, sołectwami, parafią, policją, służbą zdrowia, • Systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez kadrę zajmującą się problemami przemocy; • Funkcjonowanie grup diagnostyczno – pomocowych w ramach ZI; • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; • Współpraca z organizacjami pozarządowymi wspierającymi rodzinę na terenie gminy i powiatu; • Funkcjonowanie na terenie gminy placówek oświatowych; • Działalność kulturalna i sportowo – rekreacyjna prowadzona przez jednostki na terenie gminy.	• Niski poziom świadomości społecznej na temat przemocy domowej i konsekwencji wynikających z tego zjawiska; • Brak zaufania ze strony osób doznających przemocy do instytucji i jednostek udzielających wsparcia; • Strach przed opinią środowiska lokalnego; • Brak rozwiniętej infrastruktury socjalnej gminy (mieszkań chronionych, lokali socjalnych); • Starzenie się ludności; • Rozluźnienie więzi rodzinnych; • Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie; • Przewlekłość procedury sądowej w przypadku leczenia odwykowego; • Przedłużające się w czasie procedury policyjne, prokuratorskie, sądowe, w tym alimentacyjne; • Niewystarczająca oferta specjalistycznego poradnictwa i wsparcia dla osób doświadczających przemocy i stosujących przemoc; • Niechęć do zmian i przewyżniania trudności w tym korzystania ze specjalistycznego wsparcia.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• Zwiększająca się świadomość społeczna na	• Poczucie bezkarności u osób stosujących

temat zjawiska przemocy domowej; • Realizacja procedury „Niebieskie Karty”; • Zmiany w przepisach prawa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; • Stworzenie możliwości i cykliczne edukowanie pracowników ochrony zdrowia i oświaty w zakresie przeciwdziałania przemocy; • Wzrost świadomości zarówno wśród kadr instytucji jak i społeczności lokalnej w kwestii przemocy w tym przemocy domowej; • Akcje informacyjno – edukacyjne, kampanie, mające na celu zmianę świadomości społecznej w zakresie problemu przeciwdziałania przemocy; • Współpraca rodzin dysfunkcyjnych ze specjalistami w rozwiązywaniu problemów; • Edukacja rodziców; • Zwiększenie oferty pomocowej dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekunów – wychowawczych przez objęcie pomocą asystenta rodziny; • Realizowanie pracy socjalnej.	przemoc; • Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy; • Wykorzystywanie procedury „Niebieskie Karty” w sprawach konfliktowych; • Złożoność postępowania karnego; • Brak mieszkań chronionych dla osób doznających przemocy; • Niewystarczające nakłady finansowe na realizację działań związanych z realizacją programu przeciwdziałania przemocy domowej; • Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy; • Niskie kary dla sprawców przemocy, wydłużony tryb postępowania karnego; • Zanikanie więzi rodzinnych i tradycji spowodowanych stylem współczesnego życia; • Stereotypowe postrzeganie zjawiska przemocy domowej; • Wysokie koszty specjalistycznego wsparcia; • Wieloproporzeczność występująca w rodzinach.
---	---

6. Potencjał instytucjonalny:

- 1) Urząd Miejski w Pruchniku,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pruchniku,
- 3) Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku,
- 4) Zespół Interdyscyplinarny w Pruchniku,
- 5) Komisariat Policji w Pruchniku,
- 6) Placówki oświatowo –wychowawcze,
- 7) Środowiskowy Dom Samopomocy w Pruchniku,
- 8) Dzienny Dom Senior – Wigor w Pruchniku,
- 9) Placówki podstawowej opieki zdrowotnej,
- 10) Biblioteka Publiczna w Pruchniku,
- 11) Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Pruchniku,
- 12) Organizacje pozarządowe.

7. Potencjał w sferze zasobów ludzkich:

Gmina Pruchnik dysponuje wysokim potencjałem w sferze zasobów ludzkich:

- 1) Dobrze przygotowana, doskonaląca się grupa specjalistów, udzielających wsparcia osobom uwikłanym w przemoc,
- 2) Sprawnie funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny, wypracowana na przestrzeni lat współpraca międzyinstytucjonalna

8. Planowane działania w Programie

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie zjawiska przemocy w gminie Pruchnik. Na podstawie lokalnej diagnozy zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy Pruchnik wraz ze wskazaniem zasobów instytucjonalnych zdefiniowano cel główny i cele szczegółowe wraz z kierunkami działań. Warto podkreślić, że cele są spójne z obowiązującym od stycznia 2024 roku Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030. Poniżej zostały one przedstawione w formie tabelarycznej. Do każdego celu wskazano kierunki działań zmierzające do jego realizacji oraz wskaźniki realizacji.

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczanie zjawiska przemocy w gminie Pruchnik.

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Zwiększenie kompetencji, przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Założenia Programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

- 1) Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna:
obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą domową.
- 2) Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej:
obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych), jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.
- 3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową:
obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową.
- 4) Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:
obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Obszary, kierunki i działania oraz wskaźniki realizacji programu

Obszar 1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaj działań	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Poszerzenie wiedzy mieszkańców gminy Pruchnika temat zjawiska przemocy domowej	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową	Liczba opracowanych diagnoz	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe z terenu gminy Pruchnik, Placówki służby zdrowia z terenu gminy Pruchnik, Organizacje pozarządowe	2024-2030
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	Rozpowszechnianie materiałów o charakterze informacyjno – edukacyjnym z zakresu przemocy domowej w tym o instytucjach udzielających pomocy osobom doświadczającym pomocy,	Liczba materiałów informacyjnych i edukacyjnych, w tym - plakatów - informatorów - ulotek Informacje zamieszczane na stronach www	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe z terenu gminy Pruchnik, Placówki służby zdrowia z terenu gminy Pruchnik, Organizacje pozarządowe	2024-2030
		Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy domowej	Liczba lokalnych kampanii społecznych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe z terenu gminy Pruchnik, Placówki służby zdrowia z terenu gminy Pruchnik, Organizacje pozarządowe	
		Podejmowanie współpracy z	Liczba zrealizowanych działań	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku,	

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY PRUCHNIK NA LATA 2024 – 2030

		organizacjami pozarządowymi oraz placówkami oświatowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej		Zespół Interdyscyplinarny, Organizacje pozarządowe, Placówki oświatowe	
3.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie problematyki przemocy	Prowadzenie poradnictwa i edukacji służącej wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, oraz wzrostu kompetencji rodziców	Liczba osób, którym udzielono porady, konsultacji Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030
		Prowadzenie edukacji dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem	Liczba warsztatów, pogadanek, spektakli, zajęć pozalekcyjnych, konkursów z zakresu przeciwdziałania przemocy Liczba programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy Liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy	Placówki oświatowe z terenu gminy Pruchnik, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Komisariat Policji w Pruchniku, Biblioteka Publiczna w Pruchniku, Centrum Kultury Sportu i Turystyki w Pruchniku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	

Obszar 2. Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaj działań	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy	Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	Urząd Miejski w Pruchniku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe z terenu gminy Pruchnik, Placówki służby zdrowia z terenu gminy Pruchnik,	2024-2030

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY PRUCHNIK NA LATA
2024 – 2030

		Funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych	Liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych, Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,	Organizacje pozarządowe, Zespół Kuratorski Służby Sadowej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe z terenu gminy Pruchnik, Placówki służby zdrowia z terenu gminy Pruchnik, Organizacje pozarządowe, Zespół Kuratorski Służby Sadowej,	
2.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny,	2024-2030
3.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	Realizacja procedury „Niebieskie karty” przez uprawnione podmioty w tym opracowanie i realizacja planu pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej	Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. - liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, – liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach wcześniejszych, – liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny	2024-2030
		Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej	Liczba osób, którym udzielono pomocy	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku,	
		Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy domowej całodobowego schronienia.	Liczba osób, którym udzielono schronienia	Zespół Interdyscyplinarny,	
		Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie	Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów	

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY PRUCHNIK NA LATA
2024 – 2030

		poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych	rodzinnego, Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych,	Alkoholowych, Placówki oświatowe z terenu gminy Pruchnik, Placówki służby zdrowia z terenu gminy Pruchnik, Organizacje pozarządowe	
		Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia, w tym: – liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, – liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu, Zespół Kuratorski Służby Sadowej,	
		Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych	Liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej.	Urząd Miejski w Pruchniku, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny,	
4.	Monitorowanie działań pomocowych	Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej, Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań, Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku,	2024-2030

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY PRUCHNIK NA LATA
2024 – 2030

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaj działań	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową oraz wypracowanie, wdrażanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi	Rozpowszechnianie w gminie informatorów zawierających bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Liczba przekazanych informatorów, Liczba umieszczonych informatorów na stronach internetowych www.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny,	2024-2030
2.	Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej	Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”, Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”, Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, Liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku,	2024-2030
		Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu,	

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ DLA GMINY PRUCHNIK NA LATA
2024 – 2030

		korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	stosujących przemoc domową, Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczeń, o których mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń	Zespół Kuratorski Służby Sadowej,	
		Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, Liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczeń, o których mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu, Zespół Kuratorski Służby Sadowej,	
		Wykorzystywanie instrumentów prawnych, które pozwalają na odizolowanie osoby dotkniętej przemocą od osoby stosującej przemoc.	Liczba wniosków o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania Liczba nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; Liczba zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; Liczba zakazów zbliżania zgodnie z art. 15aa Ustawy o Policji; Liczba zakazów kontaktowania się zgodnie z art. 15aaa Ustawy o Policji; Liczba wydanych środków zapobiegawczych w postaci zakazu zbliżania i nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania na podstawie Kodeksu Postępowania Karnego.	Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku,	

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Zwiększenie kompetencji, przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Lp.	Kierunki działań	Rodzaj działań	Wskaźniki	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Szkolenia dla pracowników socjalnych oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego, podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba przeszkolonych osób, Liczba zrealizowanych szkoleń,	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji w Pruchniku, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki oświatowe z terenu gminy Pruchnik, Placówki służby zdrowia z terenu gminy Pruchnik, Organizacje pozarządowe	2024-2030
	Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Realizacja superwizji Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych.	Liczba osób objętych superwizją, Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych, Liczba spotkań mających na celu wymianę doświadczeń	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny,	

9. Realizatorzy Programu:

Realizatorem i współrealizatorami Programu będą: Burmistrz Pruchnika, Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku, Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Diagnostyczno – Pomocowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, placówki oświatowo-wychowawcze, Ośrodek Zdrowia, organizacje pozarządowe, Służba Kuratorska, Sąd, Prokuratura, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu.

10. Adresaci programu:

Program jest skierowany do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- 2) osób doznających przemocy domowej;
- 3) osób stosujących przemoc domową;
- 4) świadków przemocy domowej;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

11. Przewidywane efekty realizacji programu:

Zakłada się, że realizacja programu przyczyni się do stworzenia zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, co doprowadzi do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej poprzez:

- podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jego mechanizmów i skutków,
- zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług i lepszą dostępność pomocy świadczonej osobom i rodzinom zagrożonym przemocą lub jej doznającym, w tym pomocy w placówkach oferujących całodobową pomoc,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, psychologiczno-terapeutycznych oraz edukacyjnych lub/i wspierających,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

12. Obsługa Programu

Obsługę organizacyjno-techniczną Programu zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku

13. Finansowanie monitoring, sprawozdawczość i ewaluacja

- 1) Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Pruchniku.
- 2) Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruchniku do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.
- 3) Ewaluacja Programu zostanie przeprowadzona po zakończeniu Programu w ramach końcowego sprawozdania.
- 4) Środki finansowe na realizację działań określonych w niniejszym Programie będą pochodzić głównie z budżetu Gminy.

14. Postanowienia końcowe

Program ma charakter otwarty i „elastyczny” tzn. może podlegać okresowym weryfikacjom i modyfikacjom związanym ze zmieniającymi się uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi, rozwojem procesów społecznych i potrzebami w tym zakresie a także wymogami prawa. Zmiana Programu jest możliwa wyłącznie w formie przyjęcia stosownej Uchwały.